

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

În pas repede!

Un poet ungar, pe când era în puterea renumelui său și avea simțământul că cuvintele sale sunt sorbite cu sete de „cavaleriască” sa nație, a scris versul pe care-l afli până și prin cărțile de cetire a băieților: „*Tot omul să fie om și — Ungur!*”

Un alt bărbat maghiar, tot după-ace ajunsese bine cunoscut poporului său, a dat fraților săi un sfat plin de „iubire” față de deaproapele, zicând: „*Faceți Unguri și din petri!*”

Și „luminata” nație ungurească a sorbit cu sete minunatele sfaturi și în sânge și-le-a prefăcut! Azi nu e Maghiar acela care n'ar simți în acest fel și nu și-ar închina osteneala vieții sale întru urmărirea acestor dorințe.

Guvernele ungurești îndeosebi se străduiesc a dovedi că sunt pătrunse de duhul sfaturilor de mai sus, și călăuzite în toate ale lor lucrări, de dinsele!

Și ele merg cu pas repede de tot în lucrarea lor!

Aduc legi an de an noue, și nu e lege în care o latură să nu fie cioplită astfel, ca să slujească întrupării sfaturilor din vorbă. Așa e legea despre „Kisde-

dóvuri”, așa cea despre colonisări, așa legile nouă bisericesti, și altele multe.

Cu toate acestea sporul merge atât de încet, încât patrioții au început a-și pierde răbdarea! Ei ar vrea s'o vadă în câțiva ani, ori cel mult în timpul unei vieți de om, ungușisată țeara asta dela margini până la margini! Și nu merge! De aceea ei se supără. Și se supără și mai virtos când ved, că sfatul de al doilea e aproape mai ușor de împlinit decât cel dintâiu, că mai iute poți ungușisa *petri* decât pe unii *oameni*, cum suntem bună-oară noi Români! Ear' asta apoi îi scoate din sărite! Măriile lor se pun și ne atacă drept-aceea, tot ce numai pot și ce ved că ne ajută întru susținerea vieții noastre naționale.

Ne atacă *bisericile și școalele* mai ales, căci biserica și școala ocrotit, atât de mult naționalitatea noastră și acum o cultivează! Ele trebuesc deci nimicite!

Biserica ne-au atacat-o puternic prin legile nouă introduse anul trecut, și acum vor să-i dea într'una lovituri pe care se le simță și de greutatea cărora se se zgudue! Au detras pe rind și în răstimpuri ajutoarele împărătești ale bisericilor române unite și neunite, din diecesa Lugoșului, Oradei, Sibiiului, ear' nainte cu câteva săptămâni, a Blajului și azi deja

'i-a venit și rindul Gherlei! *Și dieceser dela Gherla, guvernul 'i-a detras ajutorul ce-l avea!*

Cu școalele în același chip. A introdus în ele limba ungurească alături de cea română, au poruncit facerea de kisedovuri, ne-au ungușisat de jumătate gimnasiul din Beiuș, ne închid an de an zeci și sute de școale românești și deschid în locu-le ungurești, — merg boerii *în pas repede de tot* în atacurile îndreptate asupra noastră: ploaie de gloanțe asviru peste noi.

Noi să ni-le însemnăm bine pe toate, să ne încordăm puterile întru a face ca loviturile să nu ne pricinuească prea mare stricăciune, *alipindu-ne cu atât mai mult de sfânta noastră maică biserică și jertfind cu atât mai virtos pentru școalele noastre, ca cusur să nu le afle,* — și în aceeași vreme *desnădejdi să nu ne dăm și să nu uităm de prea adevărata vorbă bătrânească: „Nu e suiș fără coboriș!”*

Cu cât mai mult și în pas mai repede urcă ei spre culmea nebuniei, spre care îi vedem mergând, cu atât în pas mai repede va fi și darea lor pe coboriș în jos! Numai și noi să fim bărbați în lupta pentru ale noastre!

FOIȚA.

Fapta și răsplata.

Povestire în versuri, întocmită de *Alexandru Lupu*, cu ajutorul lui *Moise Pratia* din Bucium-Poeni.

Versul Buciumanilor

Chiar despre tâmplarea lor

Cum au fost și au pățit

C'un Francez străin venit.

Venit din țeară străină,

Ne-a luat pânea de-amână

Baia cea cu daruri plină

Ce ne-a fost mai cu 'ndemână,

Din ea trăia o comună

Toți bine cu voe bună.

Acum baia ne-a luat,

Sântem de perit în sat

Căci la noi, la munți, în sus

Alte economii nu-s

Mai de preț ca bășagul,

Acela ni-e tot iosagul,

Căci la noi pământu-i rău

Și se face puțin grâu,
Că și dacă-l sēmănăm
Numai sēmēța ni-o luăm,
Și așa acum poporul
'L-au umplut jelea și dorul
După scumpul bășagul
Care 'l-au avut mai drag,
Și așa sau sfătuit
C'ar trebui pustiit,
Francezul asta străin
Care ne-a venit vec n
Și la noi să nu-i dăm pace
Căci mult rău nouă ne face.
Bășagul ni-l stirpește
Și de avere ne scutește,
Din zile plăcute dragi
Ne făcū pe toți iob gi
Să lucrăm la el pe plată
Până bășagul gată,
C'apoi ear' merge 'napoi
De unde-a venit la noi
Și pe noi earăși ne lasă
Fără de pânea pe masă.
Rău vom petrece atunci

Vom lucra la băi pe munci,
Căci de pe urmele lui
Nici-când nu vom fi sătui,
Dar' trebuie făcut de sfat
Și nu trebuie lăsat
Bășagul să ni-l mănec
Și venitul să ni-l strice,
Că de-l vom lăsa la noi
Ne vom plânge mai apoi.
Și această adunare
Fu în luna Februarie
În anul optzeci-și-șesă
La Evuța Bedi 'n casă.
S'a făcut sfatul deplin
Toți bine sătui de vin
Și după sfatul gătit
Îți voi spune ce-am pățit.
Ne-am luat pe deal în sus
Și cătră nime n'am spus,
Și-am eșit în curmătură
Într'un loc la sburătură
Și eată că dinapoi
Mai vin câțiva după noi.
Eu mă uitai înderēt

Dr. Svetozar Miletici.

Duminea trecută a fost zi de mare sărbătoare pentru frații noștri de suferințe, Sârbii din Ungaria. Atunci a împlinit 70 de ani de viață unul dintre cei mari bărbați ai lor, și întru cinstea lui ei au pregătit mare sărbătoare națională sărbătorind prin el, marile scopuri și ținte naționale pentru care el s'a luptat. Acest bărbat se chiamă *Dr. Svetozar Miletici*. Au fost sărbări frumoase și însuflețite, vrednice de un popor ce își dorește libertatea și își știe cinsti pe cei-ce pentru libertatea lui au luptat și suferit.

Eată câteva amănunte despre sărbătoritul Miletici:

S'a născut la 1826 din părinți săraci, și a învățat la școală ducând multă lipsă. Încă de atunci se arăta în el naționalistul înflăcărat din cele-ce scria ca student. Sfirșind gimnaziul îl ajunge anul 1848. Era de 22 de ani. Vorbitor foarte bun, a știut însuflă pe poporul de s'a adunat în trupe mari împregiurului, aruncându-se cu ele pe câmpul de luptă în contra asupririi ungurești!

După revoluție și-a urmat studiile și s'a făcut avocat. Toată lumea sârbă alerga la el. A fost, încă tânăr, ales primar al orașului. fiind foarte iubit de toți Sârbii!

Miletici scria la foaia „Srpski Dnevnik“, și scria așa că stăpânirea era foarte nemulțumită de el. Îi făcea mulțime de procese, cari și-au ruinat ziarul și a trebuit să înceteze la 1864. La 1866 el scoate altă foaie „Zastava“ (Steagul) care apare până în ziua de azi. Cu vreme el se lasă și de advocatură și de toate și trăește numai pentru foaia sa, prin care doria să lumineze, aprindă și trezească poporul! Încă în 1861 fusese ales deputat în dietă. El merge și ține cele mai aprige și înflăcărâte vorbiri contra tirăniei ungurești asupra poporului seu, și nu-i scapă din vedere nici o mișelie, nici o nedreptate, pe care el se n'o aducă înainte în dietă, trăgând la răspundere pe ministri acolo în fața dietei pentru faptele lor! Aceasta și-a turbat pe Unguri! Vestitul Tisza Kálmán îl ura de moarte, nu altfel! Căci deși nu știa încă bine ungurește, el ciasuri întregi îl bombardă cu vorbiri în care desvleia nedreptatea lor, și li-o arunca în față!

Cu deputații români lucra din toate puterile la înjghebarea unei întovărășiri a acestor două neamuri, Români și Sârbi, spre a lupta împreună.

Pentru această purtare a sa, a avut apoi să îndure sume nesfârșite de prigoniri și încercări de a-l răpune. La 1870 el e osândit, pentru un articol din „Zastava“, la un an temniță și 1000 fl. pedeapsă în bani. Ear' în 1876, Tisza Kálmán a dat poruncă să-l ridice într-o noapte din pat pe primejdiosul Sârb, și să-l tirască în temniță, sub cuvânt că pregătește ceva conspirație. *Patrusprézece soldați s'au dus în noaptea de 16 Iunie 1876 și l-au ridicat pe Miletici din pat și l-au dus în temniță*, ear' a doua zi la Budapesta, lăsând plângând în urma lui pe iubitoarea soție, 9 copii și națiunea sârbească! Și 18 luni a stat el în temnița zisă „Fortuna“ în Buda, numai *nejudecat!* După 18 luni, și s'a dictat apoi pedeapsa de *5 ani temniță* pentru crima de „înaltă trădare“ (c'ar fi lucrat contra Împăratului).

Sârbii rămăseră zdrobiți. Steagul lor falnic, „Zastava“, orfană, ear' iubitul lor conducător, aruncat în întunec și în neputință de-a mai lucra! În temniță lui Miletici nu-i dădeau nici cărți nici foi de cetit, decât de cele ungurești oficioase, ca vîzînd ce se scrie în ele și neputînd răspunde, să se fearbă și învenineze el de el! Printr'o fereștrică în părete, îl pîndea mereu un gendarm armat. Soția și copiii numai la trei săptămîni odată îl puteau vedea și atunci numai 10 minute! Starea aceasta înfiorătoare, a avut o înfurire grozavă asupra sufletului simțitor și sbuciumat al marelui bărbat.

Asta l-a slăbit trupește și l-a zgduit sufletește! După trei ani și jumătate, Miletici nu-și mai avea mintea întreagă, era atacat la creeri! Atunci, vîzînd Tisza Kálmán că și-a ajuns scopul de a-l fi nimicî, l-a slobozit din temniță! L-a putut slobozi, omul numai era om, era numai umbra marelui de odinioară!

De atunci dela 1879, și-a mers tot mai rău, și el trăește și azi, dar' zdrobit cu trupul și sufletul.

Din privilegiul împlinirii alor 70 ani de viață, acestui om ce atîta s'a luptat și atîta a pătimit și *totul* și-a pierdut în luptă, cât familia lui a ajuns încă de pe atunci în lipsă, — au făcut Sârbii sârbirea de care vorbim, dorind să se arete recunoscători față de bărbații sei, și mai ales sărbătorind printr'insul ideile mari pentru cari el s'a luptat!

Românii au luat și ei parte la sărbătoare, trimițînd din multe părți însuflețite telegrame la Novi-Sad, la adresa sărbătoritului și a neamului seu.

Dreptul de alegător.

Legea electorală ungurească din 1874 (articolul XXXIII.)

Partea III.

Listele electorale.

(Urmare.)

§. 34. În comunele în care se ivește lipsa de a cerceta, potrivit §-lui 4, sesiunea urbarială de $\frac{1}{4}$ a celor mai scriși cu mai puțin, aceasta o va face comisia de conscriere, și despre sfirșit se va face arătare comitetului central. Și dacă în această privință se ridică vr'o plîngere, comitetul central o va lua în desbatere și va hotări asupra ei.

§. 35. Primăriile comunale sînt datoare a fi de față la conscripție (la lucrarea comisiei adunătoare a numelor alegătorilor), și a da deslușirile trebuincioase.

§. 36. Ori-cine, căruia și se cuvine dreptul de alegător statorit în partea I. a acestei legi, *trebuie să fie scris în lista alegătorilor, chiar și atunci când el nu s'a înștiințat în persoană!* (Comisia are adecă datorința să îl scrie). Ear' dacă cineva se înfățișează în persoană înaintea comisiei, pentru a-și dovedi dreptul de alegător, *comisia e datoare să-l asculte!*

§. 37. Comisiunile de conscriere alcătuesc, atît cu privilegiul celei dintăiu conscripții, cât și cu privilegiul întregirilor și îndreptărilor ce se fac an de an, o listă de alegători deosebită pentru fiecare comună, și ele, (comisiile) sînt datoare a o trimite, înzestrată cu subscrierea lor, comitetului central îndată după-ce au isprăvit lucrarea întregă.

§. 38. Fiecare alegător va fi înscris numai într'o listă, și anume în lista acelei comune, în care își are locuința statornică. Dacă însă își are averea, ori prăvălia, ori fabrica, după care are drept de alegător, pe hotarul altei comune, ori a altui cerc de alegători, atunci el va fi

Ei mă strigau să-i aștept,
Eu am zis: „tu cine ești
De prinzi cu mine povești?“
„Eu, pe care m'a chemat
Rancea *) dela voi din sat,
Să viu în astă seară-aici
Și lângă mine cu cinci;
Știu eu unde vrea să meargă
Ce contract vrea el să spargă...“
„Bine — am zis — ne vom și duce
Doamne-ajută“, și-ți fă cruce,
Și ne-am dus, n'am zăbovit
Până la locul numit,
La Coliba Șoichi 'n deal
Bătea vîntul neana val.
Eată că dăm de Vasian
Al doilea căpitan.
Sta pe furcoiu răzimat
Așteptînd câți a chemat.
— „Seara bună“ Macarie!
Dar' mai sînt alții să vie?
— D'apoi cum să nu mai fie

— Dar' așteptam ca să vie,
De toți sînt treizeci-și-doi
Pe-atîta-am chemat noi“ —
Și nici jos nu ne-am fost pus
Și pica Rancea din sus
Cu-alui ceată adunată
Care o-a avut chemată.
— „Seara bună, mei ficiori
De-a umbla noaptea ușori,
Oare fi-vom noi de-ajuns?
Venit-ați la câți v'am spus?“ —
S'a dat și ne-a numărat
Și treizeci-și-doi a aflat
Și-a prins a ne împărți
Dar' n'am știut ce-om păți.
— „Tu Ștefan și Nicolae
Mergi la crambul de pe.baie,
C'acolo sînt străgi vr'o șasă
Și-aveți grije să nu easă.
Tu Alexandru și Sulare
La inginerul cel mare.
Tu Ioane și Onică
Mergi în casă fără frică,
Și 'n casă dacă intrăți

După contract căutați
Și voi cum îl căpătați
La mine 'n mână să-l dați“.
Și așa dintr'un cuvînt
Noi și plecărăm pe rînd
Și apoi sosind la baie
Strigă Rancea Nicolae
No, mei ficiori, dintr'un foc
Fiecare la-al seu loc,
Unde v'am fost rînduit
Vă știți voi locul numit.
Și mai mult noi n'așteptărăm
Numai decât ne băgarăm.
Cassarul cum ne simți
Deloc în talpe sări
C'un revolver mititel
Și s'apucă de resbel
Și pușcă de patru-ori
În drept de făptuitori,
Dumnezeu că ne-a ferit
Nici-unul n'a nimerit,
Ear' noi toți acum de frică
Am întins o fugă mică,
Ca de-o svirlită departe

*) Căpitanul bandiților.

scris în acea listă în care va dori, adecă în a cercului în care locuiește, ori în a aceluia pe cuprinsul căruia își are averea.

Aceia cari au drept de alegători în puterea §-lui 2 și 9, pot fi scriși numai în lista acelor comune în care își au locuința statornică. Dacă privitor la aceasta se va ivi vr'o îndoeală, atunci cel de sub întrebare poate declara el însuși în care din comunele de sub întrebare ori despărțământ al orașului, dorește să fie scris.

§. 39. Cu privilegiul îndreptării ce urmează a se face în fiecare an, e a se ține aceeași purcedere ca și la întâia conscriere.

Aceia, care în această vreme vor fi murit, ori care își vor fi pierdut dreptul de alegători, vor fi șterși din listă cu privilegiul îndreptării, ear' aceia cari n'au fost înscriși dar' au dreptul de alegători, vor fi scriși acum, și cei-ce doresc să fie trecuți dintr'o listă într'alta, având drept, vor fi trecuți.

§. 40. Comitetul central e dator, ca în luna lui Maiu a fiecărui an, să facă rînduelile de lipsă pentru îndreptarea listelor de alegători, ear' comisiile de conscriere vor trebui să-și gate lucrările ce li-se cer, astfel, ca comitetul central pe temeiul acelor lucrări, să poată începe în fiecare an la 15 Iunie alcătuirea listelor după numele alegătorilor.

Partea IV.

Reclamațiuni în contra listelor de alegători.

§. 41. Comitetul central electoral va face în ședințe ținute zi de zi, cercetări contra listelor întocmite de comisia de conscripție, le întregeste pe temeiul datelor ce îi stau la îndemână, și alcătuește după alfabet, listele deosebit pentru fiecare comună din cercul electoral, ear' pentru comunele ce formează ele singure mai multe cercuri, le întocmește după cercurile alegătoare.

§. 42. Comitetul central are să trimită lista făcută, tuturor comunelor și orașelor ce se țin de același cerc alegător. și fiecărui notariat din cerc, și cu o cale împarte o publicațiune în limba statului, ear' cerând trebuința, și în altă limbă vorbită de partea mai mare a locuitorilor, în care publicație va vesti unde și când lista alegătorilor se va afla pusă spre obștească vedere; mai departe că în contra acestei liste se poate reclama (apela), în înțelesul §-lui 44, și că în contra reclamațiunii încă se pot înainta păreri, deslușiri; în sfârșit să spună că unde și câtă vreme sînt a se înainta reclamațiunile și deslușirile.

§. 43. Primăria comunală e datoră a aduce la obștească cunoștință această publicațiune în chipul obicnuit în comună (adecă vestind cu graiul, ori prin tipărituri lipite la locul cunoscut), ear' listele precum și reclamațiunile date contra acelor liste, trebuie să le pună spre vedere ori-și-cui în zilele hotărîte dela 8 dimineața până la 12. În comunele mari aceasta se face la casa comunală (la primărie), ear' în comunele mici, în cancelaria notarului cercului, unde ori-cine are drept să meargă să vadă listele trebuind să fie de față un membru din sfatul comunal în timpul hotărît mai sus, ear' în ciasurile 2—6 după amiază, oamenii au drept să-și iee de pe liste, (să și-le scrie).

§. 44. Împotriva listei alegătorilor, poate reclama ori-și-cine, întru-cât privește persoana sa.

Afară de aceea fiecare are dreptul de a reclama în întreg cercul electoral în care e și el scris în lista vre-unei comune, contra ori-cărei liste de alegători în care bagă de seamă că cineva a fost scris pe nedrept, ori pe nedrept lăsat afară.

Reclamațiile se dau în scris, și în aceeași hârtie se pot cuprinde reclamații contra mai multor persoane.

La cererea reclamatorului, va trebui să i-se deo o adeverință despre aceea, că și-a înaintat reclamația.

Ca termin de reclamație se statorcesc cele 10 zile ce urmează după punerea spre vedere obștească a listelor de alegători.

Insemnare. Întreg paragraful acesta e de cea mai mare însemnătate, și noi atragem asupra lui toată luarea aminte a cetitorilor nostri.

Paragraful acesta în sine e bun. El face cu puțință omului ce se interesează de cercul seu, să controleze (cerceteze) în întreg cercul acuratețea listelor și se facă arătare contra nedreptăților nu numai din comuna sa, ci și din alta mai depărtată din cerc, și putend să se întrepună nu numai pentru sine, ci pentru ori-și-ce alt om!

Oameni nostri cu carte de prin orașe și sate, să facă întrebuintare de acest drept, și să cerceteze an de an listele și să stărue ca cei-ce au drept, să și fie luați în-trânsele. (Va urma).

Prigonire pentru Manifest.

Manifestul dat de fruntașii nostri conducători a cătrănit rău pe Unguri. Asta se vede din foile lor, cari toate au scris foarte năcăjite despre el. Mai cătrănit a scris însă o foaie ce se chiamă „Pester Lloyd“, care deși e scrisă nemțește slujește pe guvernul maghiar. Redactată tot de Jidani această unealtă a stăpânirii ungurești, a scris despre Manifest un articol, în care strigă, că guvernul trebuie să pedepsească pe cei-ce au făcut și iscălit Manifestul.

Stăpânirea a ascultat de jidoveștile sfaturi și a început de nou să prigonească pe bravii nostri luptători. „Tribunei“ i-s'a telegrafat deja că dl Rubin Patița, avocat în Alba-Iulia a și fost citat la poliție pentru subscrierea Manifestului. Dl Dr. Rațiu a fost citat la poliție pe azi (Joi). Biata stăpânire crede că mai poate înfrica pe bărbați, cari au suferit ani de temnițe. Își poate pune pofta în cui!

Noi ne-am dat într'alta parte.
Cassirul dacă-a văzut
Vreme multă n'a pierdut
El din casă a eșit
Și peste gang a sărit
Și la vale-a coborît
Pe-o coastă, pe un loc urît.
Și sărind peste-un răzor
Domnul și-a frânt un picior
Și când fu la săptămână
Domnul fu pus în țărână,
În țărână n'ntirim
Domnul acesta străin,
Și noi toți stam să pornim
Cătră-ale noastre palaturi
Așa ne făcusem sfaturi.
Atunci Rancea Nicolae
Strigă să 'nturnăm la baie
Nimica să nu ne pasă
C'a fugit domnul din casă.
Noi atunci am înturnat
Și în casă ne-am băgat
După contract am căutat
Și noi nu l'am căpătat,

Și stricând acum o ladă
Văzuram banii grămadă,
Chiar au fost mai mult de-o mie.
Ne-a umplut o lăcomie....
Și i-am băgat în desagi
Căci banii la toți li-'s dragi
Și aurul cât a fost
Și am lăsat lada de post
Și ne-am întors înapoi
Cu băgăjoara la noi,
Și am pogorît pe o cale
Până-ce am sosit la vale
Și-am făcut groapă n'pământ
Și-am băgat toate la rînd.
Trecură două zile, tri
Picară cătanele-aci
Tot cu gendarmi înzestrați
Umblau, gândeai că-'s turbați
Au rupt a prinde la ficiori
Și a-'i pune la 'ntrebări
Și apoi o zi și-o noapte
'I-a bătut pe toți de moarte
Și măcar cât i-a bătut
Ei n'au spus, că n'au știut.

Noi treizeci-și-doi de inși
Nici-unul nu eram prinși,
Ear' Vineri de cătră seară
Pe patru inși ne 'nzgărdară
Și ne luară 'nainte
Și ne mînară ferbinte
Până sosirăm la baie
Si ne luară la batae,
Iarna în peile goale
Prin zăpadă până 'n foale
Cu nuele subțirele
Așa ne-au bătut pe piele
Până ce ne-au negrit pielea
Ca să spunem toate celea.
— „Domnule, nu ne mai bate
Că ce-am dus nu sînt prădate
Și puneți armele jos
Căci noi spunem bucuos,
Căci n'am făcut furătură
Ci numai spărietură,
Nici că ne-a fost lăcomie
Pe-a Francezului avoție
Făr' numai pentru hotar
Ne-a fost jele și amar,

O rușine.

Nu putem să dăm alt nume faptului, că noi Românii de pretutindenea, contribuim și noi cu bani pentru sârbarea milleniului unguresc.

Și contribuim în cele mai multe locuri, cu voia noastră.

Congregațiile comitatelor au votat peste tot locul procente ca ajutor pentru coperirea cheltuelilor de milleniu.

În unele comitate s'au ridicat bărbătești voci din partea noastră contra acestui fel de arunc, dar' aceste voci au fost foarte puține și nespriginite de toți Românii căți ar fi avut datorința de a merge și a le sprigină. Mulți, atîrnători după slujba lor, ori fricoși, ori tîndale, nu s'au dus la congregație, ca să nu se strice cu „domnii“, ear' domnii au votat în tignă aruucurile.

Acum și mai și. Comitatul Făgărașului, unde în congregație cei mai mulți membri sînt *Români*, ne-a dat nouă Românilor o dovadă nespuse de rușinoasă despre slăbiciunea unor oameni ai noștri!

Comisia permanentă (statornică) a comitatului a hotărît să dea din punga comitatului 4000 fl. pentru-ca să îmbrace pe 3 domni în haine de paradă ungurești și așa să-i trimită la Pesta ca să „înfățișeze“ populațiunea comitatului.

Propunerea trebuia să vină în dezbateră adunării congregației.

Românii însă nu s'au adunat cum se cuvenia în fața unei astfel de rușinoase hotărîri pentru ei, și așa și adunarea, votând om după om, a întărit propunerea comisiei!

Ear' ce e mai rușinos: și o parte din membrii români, au votat pentru propunere.

Fie de învățatură aceasta poporului nostru, de a nu mai da voturi la alegeri de membri la congregație, pentru oameni atîrnători, notari, primari etc., chiar fiind Români!

Eată tristele roade ale nepăsării poporului în unele părți, pentru astfel de treburi, și a negrijirii lui că pentru cine votează!

Că ne-a luat bășagul
Toată blaga și iosagul
De-unde noi ne-am hrănit
Toți de când ne-am pomenit.
Bine vorba n'am gătat
Și veni vestea din sat,
Să nu ne mai chinuească
Un ceas să ne 'ngăduească,
Că ei cu toate ce-au dus
Vor veni minteni în sus,
Ear' ei de când ne lăsară
Și cu noi la sat plecară
Ear' consoții nostri de-acasă
Ceia douăzeci-și-șeasă
Aur și bani tot luase
Și pe-un cal încălecase
Și cătră baie plecase.
Când la un părau sosirăm
Față 'n față ne 'ntălnirăm,
— Seara bună, domnilor,
V'aducem de ce vi dor
Aur și bani ce am dus
Aicea pe cal 'i-am pus,
Bani-s toți, auru-i tot

SCRISORI.

„Popii“ cei fără de lege.

Lalașinț, 18 Febr. n. 1896.

Domnule Redactor!

De când cu „popii“, cari ne veniră peste noi și familiile noastre, nu sîntem cruțați de ei nici lângă caminul cel amărit, în care după atâtea dări, abia mai putem răsufli, ci să vezi la potcă, ce avem cu ei. Matriculantul din satul nostru, un scriitor dela judecătoria, la care chinezul nostru îi zice *notarăș*, umblă ziua la ameazi cu *revolverul* în mână și așa sparie oamenii. Astfel a spăriat și pe muierea mea. Nefiind eu acasă, se băgă în casă cu revolverul în mână și ceru dela muierea mea rachia, care am adus-o dela arêndaș, ca să îmi aduc vr'o două lemne din pădure. Să pune d-lui și împingându-mi soția, care fiind în altă stare și de frică și de împinsătură căzū la pat, și de abia acuma s'a mai ridicat. Am făcut o probă să fac arêtare cu telegraful Inaltului minister. Eată cuprinsul telegramei:

„Excelenței Sale, Ministru de interne Buda-
pesta. Szatmáry Lászlo, matriculant din Lala-
șinț umblă ziua la ameazi cu revolverul legat.
Azi s'a băgat în casa mea și 'mi-a spăriat mu-
rea cu revolverul. La altul a spart fereasta
pe răspunderea lui. Mă rog cercetare în con-
tra lui.“

Nu știu căpăta-voi dreptate dela stăpânire, vreau să mă țin după lege. Vă rog să dați loc în foaie cum se poartă *popii* de acuma veniți cu poporul. Doar' va auzi și domnul ministru și va face dreptate.

Fond școlar.

Finteușel, 17 Febr. 1896.

Comuna noastră numită Finteușel este așezată pe un loc frumos, în comitatul Sătmarului, în partea de cătră Meazăzi spre Răsărit, în depărtare de o cale cam de o jumătate de zi dela muntele Gutin.

Locuitorii comunei sînt Români, afară de 3 familii de israeliteni, care sînt ca vai de ei.

Cu ajutorul lui Dumnezeu în anul 1888 s'a edificat o școală nouă corêspunzătoare legii, dar' școala nu avea nici o fundațiune, precum în genere așa zicînd, nu are nici o școală română.

Nu s'a perdut nici un zlot
— „Bine toți ne-om duce 'n sus
Să vedem unde-a fost pus
Și de unde, ce-ați luat
Și care ladă-ați stricat?“
Apoi la baie sosind
Pe toți ne puseră rînd
Și ne legară de mâni,
Răbdați, fraților Români,
Și ne băgară 'ntr'o casă
De unde nu ne mai scoase
Pân' la două săptămâni
Câte doi legați de mâni
Tot păreche doi cu doi
Fune lungă printre noi
Ca tîngiala printre boi
Ear' gendarmii dinapoi,
Cățiva încă dinainte
Strigau să pășim ferbinte,
Până 'n Alba Carolină
C'acolo ne dau hodină
Ear' când am trecut prin sat
Cătă jele și bănat.

(Va urma.)

La stăruința dlui învățator Ioan Merlaș, Simion Petrica, curator; Vasile Marcu a lui Lup, Sava Ioan a Liții, s'a arangiat în anul acesta la 18 Ianuarie o petrecere cu joc, a cărei venit curat era destinat pentru fondul școlai noastre confesionale gr.-cat. de care confesiune se țin toți locuitorii comunei.

Pe lângă toate că nu au fost dedați locuitorii la astfel de petreceri, totuși a isbândit pot zice, peste așteptare, căci fiind pusă taxa intrării 40 cr. de o păreche și 25 cr. de o persoană, s'a încassat din prețul intrării 13 fl. 30 cr. Afară de aceea au mai suprasolvit dl Ioan Merlaș, 25 cr. N. N. 11 cr., văduva Nepredeanu Iacob, 15 cr., Voii Anna, (Hoszufaléu) 15 cr., adică laolaltă 13 fl. 96 cr., din care subtrăgînd spesele de 3 fl. 86 cr., rămîne un venit curat de 10 fl. 10 cr., care sumă s'a predat curatorilor: Vasiliu Marcu alui Lup, și Grigorie Merlaș u.

Au mai dăruit pe seama fondului școlar Moscoviciu Farkaș, arêndator; Grigorie Denestean, Ioan Dragoș și Vasiliu Denestean, câte 40 cr., și așa s'a făcut începutul fondului cu o sumuliță de 11 fl., 30 cr. Durere, că mai mulți fruntași din comună, precum dl preot, judele comunal și unii dintre curatorii bisericii n'au luat parte la petrecere.

Petrecerea a decurs foarte bine, tot cu voe bună. Îți era drag să vezi bătrâni cu pletele cărunte, cum săriau în joc, ba încă făceau și câte o strigătură, precum:

Zi, zi pruncuților
Cum ai zis bătrînilor.

și

Vai de mine rău jucăm,
Nu-i ciudă, că ne 'nvățăm
Niște copii ce sîntem,

și altele.

Noaptea la 11 ore s'a întins o masă și s'a făcut o cină comună, aducîndu-și fiecare din ce 'i-a dat Dumnezeu de acasă.

Înainte de începerea cinei, subscrisul am ținut o scurtă vorbire, în care am descris chemarea școlai și ținta convenirii și a petrecerii.

Ca fostul cassar la această petrecere 'mi-am ținut de datorință a face această dare de seamă.

Aduc mulțumită în numele arangiatorilor și pe această cale tuturor acelor cari au părținit petrecerea și scopul ei.

Ioan Belbe,
învățător.

Loc deschis. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii ce s'a făcut în Boroșineu în 28 Ianuarie v. a. c. s'a adunat la cassă 70 fl. 49 cr., din cari detragîndu-se spesele de 50 fl. 42 cr. a rămas pe seama pruncilor săraci venit curat 20 fl. 7 cr.

Suprasolviri am primit dela domnii:

George Feier adv. 2 fl., Ioan Cornea, protopop 1 fl., Maria Bălan, preoteasă 50 cr., Antoniu Boch, ospetar 1 fl., din Petrovoselo, Remus Bortosiu, învățator 1 fl., Traian Suba, proprietar din Tohești, 1 fl.

Cari domni primească pe calea aceasta mulțumirile noastre.

Ienopolea, 7 Febr. v. 1896.

Nicolae Kolog,
controlor.

Petru Tott,
cassar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Mulțumită publică.

Cunța, 17 Februarie n. 1896.

Onorată Redacțiune,

Comunitatea noastră bisericească Cunța precum în anii trecuți și în éstan a arangiat o petrecere cu joc. Ne putem lăuda, că Românii nostri pentru mărețul scop de a edifica biserică nouă totdeauna au luat parte cu dinarul lor, și în éstan ca și în anii trecuți ba au luat parte și persoane de rang din vecinătate.

Venitul este următorul: Dela P. T. domni: Chirillă, prim-pretor 1 fl.; A. Preja, pretor în pensiuine 1 fl.; N. Velțan, archivar de trib. reg. în pensiuine din Cut 1 fl.; Ioan Bitea, paroch în Cut 1 fl.; Ioan Giurgiu, învățător dirigit în Cut 1 fl.; Nicolae Mihălțan în Cut 1 fl.; Ioan Dragomir, comerciant în Mercuria 1 fl.; Ana Nicolae Rodean din Reciu 1 fl.; Pavel Iosof din Galeș 1 fl.; Alexandru Daniil, comerciant în Ungureiu 1 fl.; Ilie Sandor din Galeș 1 fl.; George Morariu din Drașov 1 fl.; Mihaiu Oltean 1 fl.; Petru Moga, învățător 5 fl.; Ioan Petrașcu, paroch 3 fl.; Ioan Ordean junior, prim episcop 1 fl.; Zacharie Avram, învățător în Țerețel 50 cr.; Dumitru Gros 50 cr.; Andreiu Csöcs 50 cr.; Login Dregan din Galeș 50 cr.; Voina Gusau, învățător în Drașov 50 cr.; Ioan Bârsan, comerciant în Drașov 50 cr.; Stefan Babeș, episcop 50 cr.; Miron Bâscă 50 cr.; Vasilie Gelea 50 cr.; S. Ersi 50 cr.; Simion Muntean 50 cr.; Vasilie Mărginean 50 cr.; Dumitru Radu 50 cr.; Teodor Babeș 50 cr.; Constantin Suciș 50 cr.; Nicolae Albu 50 cr.; Vasa Mărginean 50 cr.; Nicolae Seucea, 50 cr.; Achim Muntean 50 cr.; Vasilie Florea 50 cr.; Filip Bâscă 50 cr.; Silvestru Radu 25 cr.; Precup Moga 50 cr.; Stefan Boto 35 cr.; Ioan Borza 50 cr.; Nicodin Turean 50 cr.; Dumitru Bozan 50 cr.; Nicolae Bozdog 50 cr.; Iosif Babeș 50 cr.; Marcu Mereurean 50 cr.; Nicolae Opincariu 60 cr.; Daniil Ordean 50 cr.; Nichifor Hățegan 50 cr.; Iacob Popa 50 cr.; Ioan Gelea 50 cr.; Eliseu Savu 50 cr.; Silvestru Radu senior 50 cr.; Simion Boboloțiu 50 cr.; Zachariu Babeș 20 cr.; Nichita Muntean 20 cr.; Ioan Medrea 20 cr.; Miron Bâscă jun. 15 cr.

Merită atențiune marinitositatea Măriei Sale dlui conte Teleky Arvéd și dlui Nicolae Bozdog, cari ni-au pus la dispoziție 2 sale spațioase provăzute cu lumină etc., pentru care faptă creștinească le aducem și pe această cale mulțumită, precum și acelor șapte domni, cari an alergat în spriginul d-lor.

Suma întregă. 41 fl. 5 cr.
Din cari se trag spese de . . . 8 fl. 5 cr.

Venitul curat 33 fl.

care sumă s'a alăturat la fondul edificandei bisericii.

Pentru comitetul parochial gr.-or.:

Ioan Petrașcu,
paroch gr.-or.

CRONICĂ.

Mai bine în Africa, decât la noi.

Cine nu știe că Africa e o parte de pământ, pe unde cei mai mulți oameni sânt păgâni și sălbatici, negrii de ceia de cari să fugi. Cine ar crede, și totuși e adevărat, că cu sălbaticii aceia stăpânirea străină umblă mai cu dreptate și mai cu bine, decât stăpânirea noastră cu noi. Așa-i serie „Tribunei“ un Român, care petrece acum pe acolo, prin Africa. Anume vorbind el de Arabi (harapi), un popor păgân, stăpânit de Francezi, scrie astfel: „Arabi

sânt foarte mulțumiți de domnia franceză și au pentru-ce, că sânt de o mie de ori mai bine tractați decât Românii de către Unguri. Au școalele lor naționale și urmează datinele și religiunea lor; au costumul (portul) lor, ca mai înainte. Inscriptiile oficiale sânt făcute în limbile franceză și arabă, tot astfel biletele de bancă, deși cei mai mulți Arabi vorbesc sau înțeleg limba franceză!“ Nu e mai cu drept în Africa, decât la noi?

*
Sfințire de biserică. Ni-se scrie: Duminecă în 16 Februarie n. 1896 s'a întâmpat sfințirea bisericii gr.-or. din comuna Brîznic, (comitatul Hunedoarei). Această sfântă biserică s'a edificat cu spesele vrednicului și meritatului bărbat Petru Popoviciu, paroch gr.-ort. în Secamaș. Domnia-sa pentru edificarea sf. biserici din Brîznic a dăruit 4200 fiorini v. a. din averea sa.

Sfințirea sf. biserici a decurs foarte frumos. Slujba d-zească s'a făcut de către 9 preoți din giur între cari un protopop și administratorul tractual.

Îndestulirea și mângăierea se vedea de pe fețele alor câteva sute de oameni ce au luat parte la actul săvârșit.

Dee cerul, ca acest bărbat vrednic, Petru Popoviciu, preot în Secamaș și marinitosă văduvă Anna Radovici din Brîznic, care încă a contribuit la înfrumusețarea bisericii cu 1000 fiorini v. a., să-și afe mulți următori în faptele lor adevărat creștinești.

Unul dintre preoți.

*
Prigoniri. Dl George Bortoș ne scrie din Băița, că este încă în continuu persecutat de către gendarmii de acolo și că în 8/20 l. e. 'i-s'a făcut o nouă perchișție domiciliară. Causa este, că dînsul a scris niște poezii cari le-a și tipărit într'o broșură numită „Sentinela României“. Pentru această nevinovată broșură a dat mai adese-ori piept cu gendarmii, ba cu procurorul chiar, și-s'a făcut cunoștință și cu mucegaiul temniței, sub cuvânt că poeziile acele sânt „răsculătoare“. Dar' la visita cea mai nouă ce 'i-au făcut-o gendarmii 'i-au confiscat toate „Sentinelele“ precum și toate rămășițele din manuscrisele de — poezii. Au mai găsit acolo și portretul fostului ministru de culte al României, al dlui Tache Ionescu, precum și o broșură de colinzi. Toate aceste gendarmii le-au dus cu sine.

Slabă trebuie să fie temelia acestei țeri de se sparie și de niște versurile.

*
Luptă cu Ovreii. Un creștin din Lepindea, Avram Holom, ne scrie, că gazdă nouă fiind și după-cum se vede om cu carte și deștept, și-s'a deschis boltă și cărciumă în sat, avînd toate drepturile ce s'au cer pentru vinderea de țabac, sare, beuturi și alte măruntășuri trebuincioase la casă. În satul Lepindea a fost mai înainte un Jidov, care făcea negoțul acesta câștigînd de pe spatele creștinilor, dar' cu timpul s'a perdut din sat. Acum, că un Român a început negustoria, așa ni-se scrie, fișorul Jidanului „Iancă“ s'a reîntors în Lepindea, a scos dela judele adevărînță, că el e prăsit de acolo, și și-s'a închiriat casă, că să deschidă și el boltă. Mai urt lucru e, că chiar preotul din sat și ginerele aceluia ajută pe Jidovul, la această ispravă, căci ei și-au dat casa în chirie.

*
Foc și sărăcie. La 22 Februarie a izbucnit foc la Andron Găzdu din Turda și 'i-a sărăcit de tot. 'I-au ars toate edificiile afară de casă, apoi bucatele și nutrețul, așa că n'are nici unde să-și scutească vitele de

frig, nici cu ce să le hrănească. De învățatură oamenilor nostri, ca să se asigureze în contra focului.

*
Cetitori harnici. În comuna Feldioare s'a înființat o bibliotecă, așa numită *ambulantă* și oamenii s'au făcut așa de dornici de cetit, încât toate cărțile au fost duse prin sat. Au rămas saltarele goale. Oamenii trăesc acum cu totul altfel. Dumineca și în sărbători nu se mai adună, ca altă-dată pe la cărcime sau la minciuni, ci cetesc cu multă plăcere și cu mult folos, căci cine are carte, are parte. Lăudăm pe harnicii Români din Feldioara.

*
„Cartea durerii“ este titlul unei cărți nouă, care se află de vînzare la „Institutul Tipografic“ cu prețul de 70 cr. Cartea aceasta scrisă de un episcop francez foarte învățat, cu numele Emil Bougaud (cetește: Bugo) este tradusă în românește de tînărul preot *Jacob Afin Nicolescu*. Pe dinafară cartea aceasta e de o frumusețe rară, printre cărțile românești. Cuprinsul ei este religios și folositor. Excelența Sa Metropolitul Mihali dela Blaj a recomandat-o clerului și poporului credincios printr'un circular deosebit, în care se zice:

„Acest opșor cuprinde un ciclu de meditațiuni creștine, morale și religioase, din cari se vede puterea religiunii creștine, care mângăie sufletul omului în neșazuri și suferințe, turnînd peste el balsam vindecător.

„Cetindu-o cu atențiune, ori-și-ce creștin se va convinge, „cât de puternic este Dumnezeu în mângăierea muribunzilor și cât de sublimă e religiunea creștină în suferințele mari ale sufletului“. Cartea a tipărit-o redactorul „Tribunei“ dl *Dr. Elie Dăianu*.

*
Milleniu. Multă potcă mai face și milleniul acesta al Ungurilor, n'ar mai fi fost pomană de el. Din comuna Rusova-nouă ni-se scrie, că la sfatul fibirului (solgăbirului) de acolo și al unor negustori, cari se zice și ei că-s Români, s'au hotărît se meargă și ei la Pesta pe milleniu. S'a aflat însă un Român mai cu minte, care li-a spus să nu se facă de ris și de pagubă, să-și țină banii și rămână acasă cu românii, ear' nu să amestece cu Ungurii, că numai de batjocură li-ar fi. Oamenii au ascultat, arătînd că-s cuminte, și bine au făcut, că s'au lăsat de milleniu, că ei se făceau de rușine.

*
De ce e bună „Foaia Poporului“? „Dreptății“ 'i-se scrie din *Uzdin*, o comună din Thorontal, aproape de Tisa, adecă în cea mai mare depărtare de noi, următoarele:

„Aici în dricul iernii vezi ferestri sparte la școalele comunale și acelea astupate și cleite cu frunze din „Foaia Poporului“! Vezi pentru-ce e bună „Foaia Poporului“. Aci nu o excepționează inspectorul regesc de școale, nici procurorul regesc nu o împrocuesază. De s'ar întâmpla una ca asta la vr'o școală confesională, la moment ar amenința-o, dacă însă școala e comunală, atunci nu prea este for de apelat, și așa învățătorul rămâne neplătit 2 ori 3 luni și cu ferestrele cleite cu frunze din „Foaia Poporului“. Cine nu crede vină să vadă“.

Noi credem, și ne bucurăm, că „Foaia Poporului“ a ajuns până la cele mai îndepărtate margini a le României. Așteptăm însă dela cei-ce și spre astfel de scopuri folosesc „Foaia Poporului“ ca mai înainte să o cetească.

*
Nenorocire. O servitoare din Brașov voind să facă foc, ca să se aprindă mai iute lemnele, a vărsat pe ele petrolul. Petrolul din sticlă a explodat și a umplut pe nenoro-

cita fată pe haine. Servitoarea înspăimântată alergă câțva timp prin odaie și pe urmă sări pe fereastră în curte. Aci focul fiind ajutat și de vânt, hainele de pe nefericita fată au început a arde cu flăcări. Oamenii din apropiere au sărit în ajutorul fetei și au stins focul. Cu tot ajutorul biata fată a suferit rane grele.

Necrolog. Elena Florea măr. Vlad în Tomești — după grele suferințe — a răposat în 27 Ianuarie, în etate aproape de 30 ani. În mormântarea s'a făcut la 29 Ianuarie a. c. în cimitierul gr.-or. din Risca, comuna în care s'a născut. Pe răposata în domnul ojelesc: Ioan Vlad, preot, ca soț; Ignat Florea, ca tata, apoi Nicolae Florea, preot în Risca și Azarie Florea, stud. în clasa a VIII. gimn. în Beiuș, ca frați.

Cea mai grea lovitură cade asupra orfanilor sei copii Aurelia Vlad, școl. în clasa a III-a, în vîrstă de 9 ani, Nicolae în vîrstă de 6 ani, Emilian de 3 ani și Azarie de 1 an.

Concert. Ni-se scrie, că corul plugarilor români din Sân-Nicolaul-mare au dat la 1 Febr. v. un concert, al cărui venit curat de 23 fl. 80 cr. s'a predat epitropiei gr.-ort., ca fond de rezervă bisericesc. Au suprasolvit domni: G. Adamoviciu, 1 fl. 40 cr., Elena Stan 70 cr., Stangaser János 40 cr., Prohaska 10 cr. Comitetul arangiator le mulțumește tuturor.

Declarație. În numărul 6 al „Foii Poporului” am publicat o cronică sub titlul: „Vânători de suflete...” Acum învățătorul N. Onciu din Uzdin ne scrie, că unii oameni de acolo, de bună seamă de cei cu musca pe căciulă, îl bănuiesc, că dînsul ni-ar fi trimis știrea aceea. Dacă ar fi așa, dl Onciu lucru bun ar fi făcut, căci bine este, ca de pretutindenea să ni-se scrie tot ce se întîmplă, ca să știm și să dăm tuturor de știre. De astădată însă trebuie să declarăm, că nici dl Onciu, nici altceva nu ne-a trimis știrea din vorbă, ci noi am luat-o dintr'altă gazetă românească, din „Dreptatea”.

Căluseri noi. Ni-se scrie: În comuna Bocsig din comitatul Aradului, brava d. nă Mărioara Tiurisia, după o trudă de 6 săptămâni a isbutit a învăța pe 13 tineri plugari greco-catolici jocurile naționale „Calușul” și „Bătuta” cărora înainte așezilor din comună: V. Truța, I. Horea și L. Busca sub conducerea alesului vătav Sofárnég Sträger le-a succedat a face examenul. Bocsig, 12 Febr. st. v. 1896.

Nicolae Marcea
econom.

Prigonire jără sfîrșit. Domnul Grigoriu Șuteu, învățător în Țagul-mare a fost condamnat pentru o aderență publicată în „Tribuna” la 1 zi temniță și 39 fl. spese de proces, împreună cu dl A. Balteș. Temnița de o zi și-a făcut-o și spesele încă le-a plătit. Acum vine ministrul de nou să-l pedepsească. Cere adică domniului, dl ministru, ca consistorul metropolitan din Blaj să facă cercetare contra dînsului, și a altor învățători și să-i pedepsească. Parcă n'ar avea inimă și simț dl ministru, așa nu mai sîrșește cu prigonirile sale!

„Nebunul” — la temniță. Cunoscutul Pulsky Károly, risipitorul alor mai multe sute de mii de fiorini, despre care am fost scris mai pe larg în numărul din urmă, a fost luat din casa de nebuni, și pus la locul său, în temniță, dovedindu-se că nu-i așa stri-

cat la cap pe cât se făcea, și că cu voea a lăsat să fie trimis la casa de nebuni, doar' va scăpa de pedeapsa vrednicității.

„Noi vrem pămînt!” Poesia cu acest titlu a lui George Coșbuc nu le place deloc Ungurilor. Mai mulți inși cari au declamat-o au fost luați la cercetare judecătorească. Așa a pățit-o dl Ilarie R. Banciu, teolog abs. și mai în urmă Ananie Boldor din Valendorf și Dr. I. Șenchea din Făgăraș. Pe acești doi domni i-a luat la proces tribunalul din Ibașfalău. Acusații au recurs însă la tablă, și tabla a nimicuit punerea sub acuză zicînd: »această poesie nu poate fi socotită ca afitătoare, nici declamarea ei ca afitare». Procurorul a făcut recurs și lucrul va ajunge la Curie.

Propășire. Ni-se scrie din Fertof, comitatul Caraș-Severin: Înainte cu vre-o 3 ani nu era în tot satul decât două prăvălii una română și una jidană. Acum mulțumită Domnului avem trei chiar românești dela care putem cumpăra tot felul de marfă cu prețuri moderate. Mergînd pe Ulița-mare lângă casa comunală, la dreapta dăm de frumoasa prăvălie de curînd deschisă a dlui Pavel Miclea, fost jude comunal 6 ani de zile, în care timp a făcut numai bine. E om bun și are 2 foi românești, anume: „Foaia Poporului” și „Foaia de Dumineca”.

Cea mai nouă ordinațiune în afacerea căsătoriei civile. Mai mulți conducători de matricule, sau din neștiință, sau din răutate au pretins, ca mirii să se înfățoseze înaintea lor cu oaspeți, și au denegat extradarea certificatului de căsătorie în casurile, când mirii nu au scris protocolul luat. Ministrul de interne de nou ordonează conducătorilor de matricule, ca să nu mai pretindă dela miri a aduce cu sine și alte persoane afară de cei doi martori prescriși în în §. 39. art. de lege XXXI din 1894. Mai departe sînt datori conducătorii de matricule a extrada mirilor certificat despre încheierea căsătoriei și în cazul, când ei ori martorii ar denega să subscrie (respectiv să pună degetul) protocolul ce se ia atunci; trebuie să se extradee certificatul chiar și când ar denega subscrierea, provocându-se la convingerea lor religioasă. Conducătorul de matricule în atare cas are numai să însemne în protocol, că pentru-ce nu au voit să subscrie părțile și respective martorii protocolului luat.

Bani noi. Guvernul austriac a hotărît în conțelegere cu cel ungar a pune în circulațiune bani noi. Astfel vom avea în curînd bani de argint în valoare de 5 coroane (în mărimea talerilor „Maria Terezia”) și bancnote nouă (în valoare de 10 coroane).

Știri mărunte. Teodor Toma, june din Pintic, a cerut niște leacuri dela apotecarul din Lugoj, Vértes, trimițînd banii înainte. Când a sosit leacurile la postă a trebuit să le plătească de nou. Cum se poate lucrul acesta? întrebă junele necăjit.

— Industrieșii români din Năsăud au dat o petrecere, care a reușit bine. Se zice că și doamne de Ungur an mers la petrecere în haine românești.

— Junele Teodor Toma din Pintic (u. p. Teaca) are 70 numeri din „Foaia Poporului” din anul trecut și 20 din alți ani. Cui îi trebuie vre'un număr poate să-l cumpere dela dînsul.

R Î S.

Încă nu ne-am certat.

Un Țigan pusese mâna nu știu pe ce lucru din curtea unui Român. Românul, care tocmai eșia din casă, îl văzu pe cioroiu, se luă în grabă după el și prinzîndu-l, începî să-l blagoslovească, după-cum i-se cădea. Da Țiganul: „Ho Românic, ce începi așa uite cu bătaia, că încă nici nu ne-am certat!”

Oare-ce și nu știu ce.

Un purdelaș văzu odată, cum sfășia un vultur pe un iepure. Grîngorelul nu mai văzuse, nici-odată nici vultur, nici iepure, și neștiind cum le chiamă pe cele două bidigăanii, începî a-l tînguș pe iepurele astfel:

„Vai, sărace oare-ce,
Cum te mîncă nu știu ce,
De-ar ști mă-ta oare-cum,
Cum te-ar plînge nu știu cum!”

Dar' mălaiu?

— Măi Țigane, însurat ești?

— Hop!

— Copii ai?

— Hai, hai, hai!

— Dar' mălaiu?

— Ca 'n palmă.

POSTA REDACȚIEI.

Dior I. S. și I. D. în Fertof. Noi nu vă putem sfătui la lucrul de care vă apucați, căci nu credem să aveți destulă cunoștință și învățatură. »Căalendarul» plănuit pe speșele noastre nu-l putem tipări, căci noi tipărim acum de 11 ani în ficat an «Căalendarul Poporului», care se vinde în mii de exemplare. Dacă credeți că sînteți în stare puteți lucra pentru căalendarul acesta al «Poporului».

D-sale V. R. în T. Sarvad. Ne scrii că între preotul și învățătorul d-voastre a fost o mare ceartă, asta ne supără. Dar' ne spui, că s'au împecat, de asta ne bucurăm. Ne scrii că un arîndaș de Jidov i-a împecat. De asta ne mirăm.

D-sale D. M. în Ilteu. Vă plîngeți contra preotului d-voastre, că pe la unii oameni săraci nu s'a dus cu crucea, fiindcă n'aveau ce să-î dee, și că e lacom după bani. Noi nu-l putem vindeca, adresați-vă la consistor.

Cinșanului. Aperi pe curatorul bisericii L. Olar, și îl lauzi de om harnic. Ne bucurăm dacă e așa, dar' am dori să-ți cunoaștem numele, că «cinșanii» sînt toți oamenii Cenadei, chiar și curatorul.

P. S. în Rudaria. De ce nu-ți scrii numele întreg, ca să știm cu cine stăm de vorbă.

D-sale Vas. Filimon în Kún-Szöllös. Te plîngi contra coriștilor din B.-Comloș, că 'ți-au tras plata cu care v'ați legătuit. Scrisoarea d-tale, pe care ceri să o publicăm, sau n'a sosit la noi, sau s'a perdut. Nu o aflăm.

D-sale G. B. în Mică-sasa. Nu-ți pese de cine a scris, ci de ceca-ce a scris. Numele scriitorului nu-l putem descoperi.

D-sale N. M. în Bran-Simon. Scrisoarea ce ni-o trimiți nu se poate publica, fiindcă nici aceea, împotriva căreia vreți să scrieți, nu s'a publicat.

«Zari» în Oradea-mare. Chiar ne fiind stricți în aprierea versului d-tale, încă nu-l putem publica, căci însuși i'ai arătat calea spre corfă cu maculatură, scriînd:

Colo chaosul perirei întunecoase
Cu guri mari și floaroase,
Stă mereu să mă inghită,
Ah! vieța 'mi-e sfîrșită!

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș.
Proprietar: Pentru T. L. Albini sub sechestru:
Iosif Marschall.

LOTERIE.

Tragerea din 22 Februarie n.

Timișoara: 13 32 52 29 6
 Viena: 2 33 36 29 62

Tragerea din 26 Februarie n.

Brünn: 2 25 72 84 27

La „**Institutul Tipografic**“ în Sibiu se află de vânzare:

Portretul domnului

Dr. IOAN RAȚIU.

Cu 50 cr.

Portretul domnului

Dr. V. LUCACIU.

În mărime de 38×28 cm.

Cu 50 cr.

TABLOUL

Deputațiunii române la Viena.

Cu 2 fl.

TABLOUL

„CONFERENCEI NAȚIONALE“.

În mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților

în

PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor.

Cu 3 fl.

TABLOUL

BIUROULUI DE PRESĂ

Cu 3 fl.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
 librăria „**Institutului Tipografic**“,
 Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cei 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 2—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1891 fl. 905,194.22	în a. 1870—1891 fl. 697,207.44
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
Suma fl. 1.045.365.05	Suma fl. 867,777.60

1,913.142 fl. 62 cr.

Conform bilanțului pentru 1894 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
920.257 fl. 36 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu,
 (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov
 (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Se află de vânzare la „**Institutul Tipografic**“ în Sibiu**Călindarul „Lumea Ilustrată“**

pe anul 1896

cu un bogat cuprind., cu prețul de 70 cruceri, împreună cu porto postal.

Marfă gata după plac.

PRIMA tovărășie română de cismărie ÎN SIBIU.

Strada Gușteriții, Dragoner-Wache.

Măiestrii cismari:

TEODOR MOLDOVAN, ZACHARIE ARON și IOAN DOBREAN,

constituiți în tovărășie de cismărie, aduc la cunoștința p. t. publi-
 cului, că în atelierul lor de cismărie se află tot felul de încălțăminte
 gata pentru bărbați, femei și copii, precum cisme cu limbă,
 cisme întărite cu două cuseturi, călțuni de tot soiul, cisme de tot
 soiul pentru femei și copii, cioboate mari și mici, ghete pentru
 bărbați, femei și copii solid și trainic lucrate din material bun
 cu prețuri foarte ieftine.

Tot aci se execută prompt și ieftin tot felul de reparaturi.

Tovărășia cercetează toate târgurile din Transilvania unde se vinde numai marfă provăzută cu ștampila reuniunii.

Comandele din afară se execută repede și conștientios.

De clientelă binevoitoare și numeroasă se roagă

cu distinsă stimă

Prima tovărășie română de cismărie
 în Sibiu.

[2543] 12—12

Prețuri foarte ieftine.

Comandele se execută repede.

Luern bun și durabil.

Săminte de primăvară.

Măzărache, ovės, trifoiu, sămēntă de cânepă, fasole, mazere, linte și orz, precum și tot felul de făinării și făină roșie pentru porci și vite în calitate primă oferează cu prețuri moderate magazie de făinărie și de bucate. [716] 4—6

Vēnzare en gros și en detail.

Niculae Vidrighin și Comp.,
Sibiu, Piața-mare Nr. 20.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vēnzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAND.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr.

Aceasta carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apșa printr'un circular special.

Hârtie de scrisori
cu inscripția

„Totul pentru Națiune!“

lozinka sublimă a Fetelor Române efectuează Librăria „Institutului Tipografic“ în ori-ce mărime de hârtie, cu diferite arabescuri, în cutii sau fără cutii.

LA ȚINTA

MEDITAȚIUNE POLITICĂ
DE

N. CRISTEA,
ASES. CONSISTOR.

se află de vēnzare la Institutul Tipografic în Sibiu.

Prețul 40 cr. plus 5 cr. porto postal.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII
Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.
Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[397] 3—25

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

de scutire

Fluidul de restituțiune

al lui

I. KWIZDA

[1794] 26—40

apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuintată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scrintituri, înțepnirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Liferant al curții c. și r.
austro-ungare.

Liferant al curții reg.
române.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de restitu-
țiune a lui
Kwizda.

Depositul principal:

Farmacia cercuală
Korneuburg l. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogueriile
din
Austro-Ungaria.

Langen & Wolf,

Fabrică de motore cu gaz, Viena, X., Laxenburgerstrasse nr. 53.
recomandă

Noul Motor de Otto

în ordine culcat și stătător
special pentru

Petroleu și Benzin

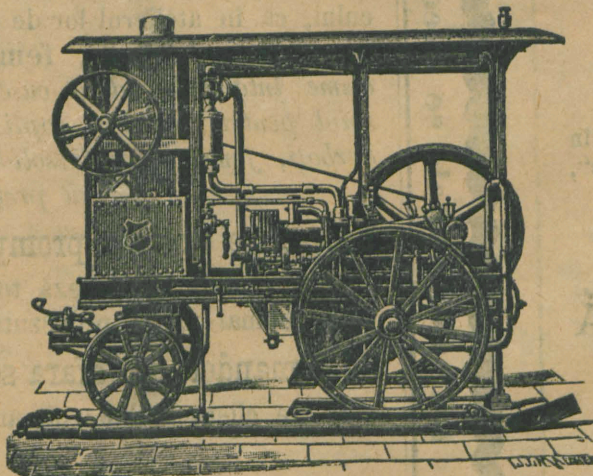
cea mai simplă și ieftină pu-
tere de minat pentru toți po-
sesorii de mori.

Cea mai mare reușită a timpului modern este:

noua locomobilă de Benzin
specială pentru economia câmpului.

S'a distins în Iglau 1895 cu cel mai
mare premiu de stat pe lângă diplomă.

[3442] 11—12

Aceasta nu pretinde așteptare, e totdeauna gata de minat, de o con-
strucție simplă și solidă.

Ori-ce primejdie de explozie este exclusă.